

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licar: mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAMĂ** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 253.

Brașov, Vineri 14 (27) Noemvrie.

1903.

Asalt combinat contra lui Tisza.

Speranțele mari și cutezate, ce le avé contele Tisza când s'a reintors din Viena cu mult bucinetele concesiunii militare și cu autograful prin care era numit ministru-president al Ungariei, — au fost de scurtă durată. Criza, ce bântue țera și ocârmuirea timp de aproape un an, n'a încetat, ci dimpotrivă s'a mai agravat, — ea pare un bălaur, căruia decă i-s'a tăiat un cap, alte capete noué îi résar în loc, amenințând a înghite și pe Tisza, cum a înghițit pe Szell și Hedervary.

Era lucru firesc să i-se pregătescă și actualului ministru-președinte al țării unguresci sôrtea ce au avut-o antecesorii săi, din momentul când nu i-a fost cu puțință să sature poftele nemărginite ale celor cari cer nu mai puțin, decât maghiarisarea totală a armatei.

Nu i-au ajutat nimic contelui Tisza pretinsele isbândi politice, ce le-a secerat atât acasă, cât și peste Laita față cu adversarii săi. Tote asigurările ce le-a dat în dietă și în afară de dietă, că spiritul de care va fi condus guvernul său nu se va face vinovat de păcatele sistemului tălului său, au răsunit în deșert, și tot așa de zadarnic au fost până acum și calculii ce și-i făcuse Tisza, că-i va succede a restabili ordinea în dietă și liniștea în țera.

Astfel în decurs de aproape o lună de când se află la cârma afacerilor, Tisza n'a putut duce nici măcar c'un pas înainte lucrurile spre o pacinică rezolvare. În cameră n'a putut să facă a i-se vota nici legea recruților, nici indemnitatea. Din partea tuturor elementelor malcontente Tisza întâmpină cea mai mare

récélă și opoziție, ba nici în sinul partidului propriu nu se bucură de sprijin suficient și nu se va bucura mai ales fiindcă își ia refugiu la aplicarea de măsuri esecptionale.

Ajuns în situația acésta critică și dificilă, contele Tisza ține să dea doveđi de curagiu și că nu se teme de fantome, cum a ăis nu de mult. Pentru a asigura „omogenitatea” în partidul său și pentru a încerca o eșire din labirintul moștenit de la înaintașii săi, ministrul președinte Tisza — conform unei declarații ce o făcuse deunăđi față de un ăiarist — ține să useze de armele ce i-le dă regulamentul camerei, ér decă nici cu acestea nu s'ar ferici, are de gând să facă apel la judecata „națiunei”, disolvând dieta și ordonând alegeri noué în primăvară.

Primul pas l'a făcut deja. În conferența de erî a partidului liberal, contele Tisza a prezentat și și-a motivat propunerea privitoare la introducerea de ședințe paralele. Propunerea primită de majoritatea membrilor conferenței, o va prezenta și motiva și în cameră în ședința de ađi, ér mâne se va vota asupra ei. Prin măsura acésta speră Tisza, că va obosi obstrucția și o va determina în cele din urmă să desarmeze, că apoi să se potă vota recruții și indemnitatea budgetară pe primele trei luni ale anului viitor.

N'a scăpat însă bine contele Tisza cuvântul despre ședințele paralele, și deja adversarii săi din toate taberele opoziționale țipă ca mușcați de șerpe contra lui și se ridică ca un singur om împotriva măsuri acésteia. Se pregătesce astfel lupta cea mai înverșunată, în care vor avé rol însemnat patimele personale și divergențele politice, la

crearea cărora se pricep așa de bine politicienii din pomposul palat de pe țărmul Dunării.

Ceea-ce însă e mai important și semnificativ în situația de față, este fără indoială atitudinea contelui Apponyi și a aderenților săi. Apponyi n'a așteptat, ca — precum declarase în clubul liberal și în dietă — să tragă consecuențele din politica lui Tisza numai când se va desbata în parlament programul de concesiuni și eventuala lor codificare, ci socotind că e potrivit momentul, a profitat de propunerea contelui Tisza privitoare la ședințele paralele spre a se și pune în directă opoziție cu șeful guvernului. Apponyi adecă întrebă pe Tisza în plenul conferenței, decă o desaprobară a propunerii despre ședințele paralele o consideră ca cestiune de partid. Tisza îi răspunde imediat afirmativ. Apponyi în urma acésta a adresat presiului clubului o scrisore în care i notifică eșirea lui din partidul liberal. Telegrama care aduce scirea acésta, nedesmintă până în momentul când seriem rëndurile acéstea, adauge, că Apponyi va fi urmat de alți 35—40 din aderenții săi.

Acesta este evenimentul zilei. Scenele ce se vor petrece în ședințele viitoare ale dietei vor fi din cele mai sgomotoșe și palpitate. Birourile partidelor opoziționale au adresat scrisori membrilor din provincie chemându-i la centru, căci — ăice-se — de-acum se începe lupta cea mare în contra încercărilor de a se reinvia vechiul sistem tizaist.

Și lezinca este: obstrucție tehnică în contra acestui sistem supra-numit „regimul forței și terorei”.

Când ore se va sfârși cu acest joc periculos ce-l fac și unii și alții pe

socotela intereselor bine pricepute ale țării? Cine ar puté-o spune ađi în halul, în care se află țera?

În ședința de Miercuri a dietei s'au ales membrii *delegațiunilor*. A urmat apoi alegerea unui vice-președinte al camerei în locul lui Gabriel Daniel, care a demisionat. Majoritatea voturilor a întrunit'o br. Arthur Feilitzsch, deputatul cercului II al orașului Clușiu. După alegerea acésta, camera a continuat desbaterea asupra contingentului de recruți. A vorbit contra independistului *Mukics*, al cărui discurs a durat până la orele 3 d. a.

„Opoziția liberă” din dieta ungară a avut erî o întrunire la otel „Pannonia”, la care au participat cam 30 membrii. Printre participanți se aflau și deputați din partidul independist și partidul poporal. S'a discutat asupra ședințelor paralele și s'a enunțat, că introducerea lor din partea guvernului însemnă o atingere a constituției, prin urmare la forță se va răspunde cu forță.

Partidul poporal a ținut și el erî o conferență bine frecventată. S'a discutat asupra ședințelor paralele și s'a hotărît cu unanimitate a-se lua poziție hotărâtă contra acéstei măsuri anticonstituționale. Conferența a însărcinat pe Stefan *Rakovszky*, ca să se ridice cuvântul în cameră în numele partidului, în potriva ședințelor paralele.

— **Partidul independist** va ține în cestiunea acésta conferență mâne, Vineri.

Tisza nu mai așteptă.

(Ședințe paralele. — Eșirea contelui Apponyi din partidul liberal.)

În conferența de erî séră a partidului liberal s'a petrecut un eveniment de mare

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Casa misterioasă.

Narațiune, de A. O. Klausmann.

— Fine. —

A doua séră pe la orele opt, servitorul aștepta la porța vilei să vină ajutorile inginerilor. Aceștia sosiră în adevăr cu cutia cea mare, în care erau aședate cu mare îngrijire instrumentele.

La o distanță de vr'o cincî-deci de pași veniau în urmă și inginerii braț la braț și povestind ceva foarte vesel. Cei doi servitori, după-ce aședară cutia în chioșcul din grădină, se aruncară subit asupra lui Francisc și îl legară cu o istețime care arăta, că ei aveau o rutină esttraordinară în asemenea lucruri. Servitorul era atât de surprins, încât nu putu nici să țipe, așa de repede se făcu năvala. Hampel scose apoi cheia de la ușa vilei din buzunarul servitorului și o dădu celor doi ingineri, cari așteptau la porță și intrară acum grăbiți în grădină. Ei deschiseră ușa și pătrunseră prin antreu în biuroul lui Störmer.

Acesta se afla în biurou în conver-

sație intimă cu străinul, care sosise erî séră în Freistadt și acuma era oșpele lui Störmer. Burkhard se repeđi dintr'o săritură la Störmer și îl pâlă cu o vină de bou așa de tare peste cap, încât căđu morman la pământ. Același lucru îl făcu Wenzel cu străinul. Fără să dea un țipet, amândoi se lungiră pe podele.

Burkhard și Wenzel se uitau mulțumiți unul la altul, apoi Burkhard scose din buzunar un revolver și ținându-l gata să-l descarce, ăise cătră Wenzel: „D-ta rămâi aici și decă vei observa, că se mișcă vr'unul din acești miserabili, să le aplici câte-o lovitură puternică. Decă voiđ descărca revolverul, să-mi vii în ajutor. Bolnavul încă nu e avertisat. Sperăm, că-l vom surprinde și pe el”.

Cu acésta eși în coridor, de unde intră apoi în odaia fratelui lui Störmer.

Omul din odaie scose un țipet strident, când vedu pe străinul intrând. El se repeđi cu o săritură la masa, care era aședată lângă ferestra acoperită cu plăci de metal și cu felurite instrumente mici. Tot așa de repede sări însă și Burkhard lângă densusul și îl asviră într'un colț al odăii. Apoi își descărca revolverul de trei-ori după olaltă pe ferestra, care de-

dea spre grădină și ăise cu prietenie ironică cătră adversarul, ce stetea pe jumătate ametit în colțul odăii: „Ați luat înțelepte precauțiuni, domnule! Nu-i așa, că în vasul acesta se află acid de vitriol? Cu o singură mișcare a mânei puteați, în cazul când ați fi surprinși, să aruncați plăoile în vas și acidul ar fi erodat de pe placa de metal gravura și prin acésta figura bancnotei. Dincolo ardea vecinic focul în cuptor, pentru a arunca în el bancnotele în cas când v'ar surprinde cineva. Așa ați ticluit d-vostră lucrurile, însă noi v'am prevenit”. — „Să-mi legi pe hoțul acesta”, ăise Burkhard cătră omul de serviciu, care tocmai intră în odaie. — „La ordin, domnule inspector de poliție” răspunde Hampel și ajutat de tovarășul său se apucă să eșecute ordinul.

Încă de mai multe luni, poliția din Berlin sciea, că în provincie, și anume într'unul din districtele răsăritene se afla instalată o presă a falsificătorilor internaționali de ruble rusesci, în care se eșecutau admirabil bancnote de câte două-deci și cincî și de câte deuce ruble.

După cercetări îndelungate se îndreptă bănuiala asupra vilei Störmer din

Freistadt. Numai aici putea să fie pressa misterioasă — își ăicea poliția. Și fiindcă falsificătorii nici-odată nu puneau înșiși banii falsificați în circulație, și fiindcă se asiguraseră cu o dibăcie esttraordinară contra orî-cărui surprize, părea, că ar fi imposibil a pune mâna pe ei. Poliția sciea, că la fie-care cuartal venia la vila Störmer un agent al bandeii internaționale de falsificătorii de ruble, care lua cu sine bancnotele fabricate, cu scop de a-le trece în Rusia și a le pune în circulație. N'ar fi fost greu a aresta pe acest agent, era însă mai important a pune mâna pe plăci și presă și a aresta pe falsificătorii chiar în vilă, decât a aresta pe agent și a lăsa eventual pe falsificătorii să se salveze prin fugă.

Se luară decî măsuri în consecință și agentul era urmărit necontentit. Numai prin aplicarea unor mijloce îndrășnețe, prin cari ce e drept se risca mult, însă în cas de reușită se ajungea totul, — a putut ajunge poliția la țintă. Cincî dintre cei mai abili funcționari de poliție din Berlin se duseră la Freistadt sub pretext, să eșecute acolo măsurări pentru linia ferată. Doi inspectori și doi funcționari subalterni luaseră spre acest scop lecții la un

însemnătate pentru actuala situație politică.

Contele Stefan Tisza a prezentat și a motivat propunerea referitoare la introducerea de *ședințe paralele*. S'a provocat la § 203 din regulamentul camerei, care îi dă dreptul de a cere și dispune ținerea de ședințe paralele, când reclamă acesta interesele statului. Se vor ține așa-dér în fiecare zi două ședințe: una de la 10 până la 3 ore d. a., și a doua de la 5 până la 8 ore s'era. În prima ședință se va dezbate proiectul pentru contingentul de recruți, în a doua ședință proiectul de indemnitate bugetară.

După Tisza a luat cuvântul contele Apponyi. El a declarat, că nu aprobă propunerea ministrului president privitoare la ședințele paralele.

Contele Tisza a accentuat din nou necesitatea acestor ședințe.

Contele Apponyi, luând din nou cuvântul, a adresat ministrului president înțelegerea, decât consideră ca o cestiune de partid poziția ce ar lua-o vr'unul din membri partidului contra ședințelor paralele?

Tisza răspunde, că, deși cu regret, însă el consideră afacerea de cestiune de partid.

În urma acésta presidentul br. Podmaniczky enunță ca hotărâre introducerea de ședințe paralele.

Contele Tisza va prezenta în ședința de ați a camerei propunerea din cestiune, ér în ședința de mâne, Vineri, se va face votarea asupra ei.

Îndată după conferență contele Apponyi a formulat o declarație, prin care anunță, că *iese din partidul liberal*. Se asigură, că numărul deputaților, cari îl vor urma pe Apponyi, este de 35—40

Situația, deci, numai acum începe a se înăsri. Ați ședințe paralele, mâne poimâne alte măsuri restrictive, până când inevitabil trebuie să urmeze séu amânarea séu dizolvarea dietei, după-ce nu sunt speranțe, ca obstrucția să desarmeze. Din contră lupta contra guvernului va începe cu totă puterea numai acum și dieta se prevede — are să fie teatrul unor însemnate evenimente.

Alegerile din Sătmar și Ugra.

La 24 Noemvrie s'a făcut în Sătmar alegere de deputat. Candidați au fost ministrul de comerț Carol Hieronymi și independistul Geza Uray, avocat. Lupta a fost mare între alegătorii celor două partide. Au votat cu totul 1322 de alegători. Resultatul votului e cunoscut: Hieronymi a primit 688 voturi, Uray 634, așa-dér numai cu o majoritate de 54 voturi a fost ales Hieronymi. Pressa opozițională maghiară afirmă, că alegerea lui Hieronymi este a-se atribui numai corupțiunii-

inginer. Sub masca de secretar îi însoți un al cincelea funcționar, care avea datoria să adune în oraș informații referitoare la vila misterioasă, în timpul, când inginerii vor fi ocupați pe câmp cu măsurătoarea. Trebuie să amintim, că în oraș fu imposibil a căpeta ceva informații asupra misterelor, ce se petreceau în vilă și numai prin apucătura descrisă mai sus s'a putut obține un rezultat.

Frații Störmer erau jidovi din Rusia, al treilea, care făcea pe servitorul, era complicele lor. S'au găsit bancnote false în valoare (!) de aproape un milion de ruble și s'au sesizat plăcile și mașinile fabricate tot în vilă.

Istoria acésta s'a întâmplat la anul 1865. Locuitorii din Freistadt au rămas atunci foarte desiluzionați, că nu li-s'au împlinit speranțele relative la construirea călii ferate. Au trecut după aceea încă șase ani până-ce orașul Freistadt și-a vădit dorința împlinită în privința călii ferate.

Vila misterioasă, în care se fabricau altă-dată bancnotele rusești, există până în ziua de astăzi.

Oniță.

lor și presiunilor și că fără ajutorul acestora ar fi învins de sigur candidatul independentist.

În decursul alegerii nu s'au întâmplat turburări. După alegere însă Sătmarul a fost teatrul unor scene vandalice. Când s'a aflat rezultatul votului, cam 5000 de ómenii au dat năvală asupra edificii primăriei și întrând în localul unde s'a făcut alegerea, au zdrobit tot ce le-a stat înainte. De la primărie s'au dus la otelul „Pannonia“, unde erau adunați alegătorii liberali și unde era instalat și ministrul Hieronymi. În drum pe unde au trecut, au spart ferestri și uș. Ajungând la hotel, demonstrații au forțat intrările, au spart geamurile puternice de sticlă, apoi au intrat în cafenea și în sufragerie unde au nimicit întreg aranjamentul.

S'a cerut ajutor militar. Pe la ora 7 s'era a și sosit miliția, care a curățit cafenea de demonstrații. Paguba ce s'a făcut în hotel este evaluată la 30—40.000 coróné.

Demonstrații și-au arătat vitejia și în alte părți ale orașului. Au bombardat cu pietri ferestrele de la otelul „Hungaria“, de la banca comercială și de la sinagogă.

S'au întâmplat și câteva răniți mai grave și mai ușore. Grav a fost rănit sergentul polișt Bartha, ér ușor răniți au fost poliștii Barnuț și Székely. Și dintre turburătorii au fost răniți câți-va mai ușor.

La órele 8 s'era armata a restabilit liniștea și ordinea.

Éri Miercuri, s'a făcut alegerea în cercul Ugra (comitatul Bihor). Alegerea a decurs relativ în ordine.

S'au dat cu totul 1788 voturi. Dintre acestea ministrul president contele Stefan Tisza a primit 1126 voturi, ér candidatul partidului independentist Dr. Iosif Stocker, avocat în Oradea mare, 662 voturi.

A fost proclamat ales contele Stefan Tisza cu majoritate de 464 voturi.

Situația în Macedonia.

Correspondentul țiarului „Times“ din Londra comunică din Sofia convorbirile ce le-a avut cu Boris Saroff și cu generalul Zontcheff. Éta rezultatul acelor două convorbiri:

Saroff a asigurat, că toate operațiunile de război sunt numai suspendate și vor fi reluate la primă-vară, decât până la acésta epocă puterile nu vor fi adus o îmbunătățire situației populațiilor macedonene. Saroff nu se așteptă ca proiectul de reforme austro-rus să aibă mare succes și se îndoesce că cele două puteri au intențiunea de a aplica reformele.

Nu mai puțin decât sforțările puterilor isbutesc să aducă o ameliorare reală în situația populațiilor, revoluționarii nu vor relua armele.

Altmintrelea insurecțiunea va izbucni din nou la primăvară.

În vederea acestei eventualități, un óre-care număr de micé bande au rămas în munții Macedoniai.

Aceste bande sunt compuse din hărbați de o constituție robustă, care pot să suporte ostenele și privațiunile inerente sezonului réu. Aceștia dispun în chip suficient de nutriment și de munițiune și nu cred că vor fi serios hărțuiți de Turci.

Saroff recunoșce imposibilitatea de a reîncepe revoluțiunea în districtele devastate anul acesta.

Multe alte districte însă, care n'au luat parte la insurecțiunea recentă, vor fi gata a se ridica la primăvară.

O mare parte din Macedonia centrală a fost relativ preserată de neajunsurile războiului. Tóte puștile și munițiunile au fost ridicate din sate și depuse în ascunđători sigure în munți.

Saroff crede, că guvernul bulgar a pierdut o excelentă ocazie de a ataca Turcia în ultimele zile ale lunii Septemvrie trecut.

Acésta opiniune este împărtășită de către generalul Zontcheff.

Acesta recunoșce, că armata bulgară nu este gata pentru a face o campanie, dér declară, că Turcii sunt și mai puțin pregătiți. Crede că o acțiune militară a Bulgariei ar fi adus o intervenție și o soluție satisfăcătoare a cestiunei macedonene.

SCIRILE ȚILEI.

— 13 Noemvrie v.

Consistoriul metropolitan din Sibiu. Éri la órele 10 a. m. — scrie „T. Rom.“ de la 26 Noemvrie — s'au deschis ședințele consistoriului nostru metropolitan sub presiunea Escelenței Sale I. P. S. S. D. arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, fiind present: Preasânția Sa părintele episcop al Aradului Ioan Papp și asesorii: Dr. Ilarion Pușcariu, Filaret Musta, Augustin Hamsea, Dr. Eusebiu Roșca, Ioan Papiu, Mihail Popovici, Ioan Droc, Nicolae Ivan, Matei Voileanu, Dr. George Popovici. Partenie Cosma, Nicolae Zigre și Ioan Lengeru. Ceilalți membrii și-au scusat absența. Cu acésta ocaziune consistoriul metropolitan a luat dispozițiunile de lipsă pentru punerea în lucrare a concluserilor congresului național-bisericesc din a. c. și a rezolvat și alte agende aparținătoare la competența sa.

Regele Carol își va relua reședința în București Vineri în 14 Noemvrie v.

De la Ligă. Pentru luna Noemvrie sunt convocate în adunare generală tóte secțiunile Ligei Culturale. În aceste adunări membrii Ligei vor fi puși în cunoștință despre mersul de peste an al secțiunii și vor discuta diferite cestiuni privitoare la organizarea și idealul Ligei. Se vor ține conferențe și discursuri ocazionale, după importanța situației. Evorba ca după aceste adunări parțiale să se ție în București o mare întrunire, la care vor fi reprezentate tóte secțiunile.

Congresul al șaselea de poștă se va ține la 6 Aprilie 1904 în Roma. La acest congres sunt invitate tóte statele aparținătoare uniunii postale universale și afară de acestea și China, Abessinia, Marokko și Afganistan, singurele, cari până acum nu intraseră în uniune. Congresul va dura 45 zile și va dezbate schimbările propuse de unele administrații postale referitoare, 1) la serviciul internațional de scrisori 2, convenția referitoare la scrisori și cutii cu valórea indicată 3, manipularea pachetelor de poștă 4, convenția referitoare la mandate postale 5, cea referitoare la ramburse și în sfârșit 6, convenția referitoare la abonamentele de țiare prin poștă. Desbaterile se vor urma în limba franceză. Cu ocaziunea acestui congres se vor face excursiuni la Neapol, Venetia și se vor visita monumentele din Roma.

Intórcerea Suveranilor Italiei. Regele și regina Italiei au ajuns la reședința lor, la Ran-Rosore, întórcându-se din călătoria ce au făcut în Anglia. Éri Mercuri au sosit în Roma.

În cauza parochului gr. cat. din Sătmaru, despre care am făcut éri amintire, P. S. Sa episcopul Gherlei a trimis magistratul orașului Sătmaru o adresă, în care îi aduce la cunoștință, că la ordinul I. P. S. S. metropolitanului din Blășiu, episcopul va trimite în anchetă pe d-l Dr. Petru Fabian, asesor consistorial și pe părintele Alexandru Breban. Episcopul rógă tot-odată magistratul, să ia pe cei doi delegați sub scutul séu și să-i apere împotriva unor eventuale insulte, cărora ar fi espuși din partea credincioșilor.

Regele Carol la espozițiunea de științe. Ni-se scrie din București: Șciți că espoziția de științe a mai rămas deschisă până la 1 Noemvrie st. v. a anului curent, când avea să fie închisă. Comitetul espoziției a înțeles însă că M. S. Regele are de cuget a visita în persoană espoziția și de aceea a amănat terminul închiderii până după 15 Nov. st. v. deoarece

Majestatea Sa numai în 14 Nov. e așteptat să sosescă din Sinaia la București, spre a deschide în 16 Corpurile leguitoare. Afă acum că M. S. Regele va visita în 17 l. c. espoziția unde va fi primit de persoane oficiale și de numeroși membrii ai parlamentului.

Călătorie de studii a unui medic român psihiatru. D-l Dr. Teofil Bogdan medic psihiatru în Austria de jos, care cum se scie, este român, originar din comitatul Unedórei, a fost însărcinat de către comitetul țării Austriei de jos să facă o călătorie de studii în Germania, Olanda, Belgia, Anglia și Franca cu scop de a culege informații asupra stării actuale a tratării alienaților în aceste țări. D-l Bogdan și-a îndeplinit misiunea sa și a publicat în revista științifică ce apare în Halle a. S., „Psychiatrisch-Neurologische Wochenschrift“ un tratat foarte interesant, raportând asupra impresiilor și opiniilor, ce și le-a primit și și le-a format în decursul călătoriei sale cu privire la perfecționarea tratării moderne a alienaților.

Biserica evanghelică săsescă în America. Diarul „S. D. T.“ publică scirea ce i-o trimite Michael Orend, paroch în Ellwood-City (Pennsylvania); că în acea localitate Sașii emigrați din Transilvania și-au zidit o biserică și și-au cumpărat loc pentru cimiteriu. Acésta este prima biserică săsescă în America, pe când Slovacii au numeroase biserici, tot așa și Rutenii, cari și-au dus până acum numai din diecesa Eperješului șapte preoți. Românii din Transilvania fiind emigrați mai de curând și împrăștiați în tóte părțile, nu și-au putut până acum zidi biserică, pe când emigrații Bucovineni stabiliți în număr mare în Canada li-s'a trimis din Moldova un preot. Aceștia au biserică și școla lor proprie.

Uciderea unui cămătar. Din Maramures se anunță cu data de 24 Noemvrie, că în comuna Körösmező cămătarul evreu Szipszer a fost găsit mort în casa sa. Se crede, că evreul a cădut victima unei răsunări din partea locuitorilor exploatați prin cămătăria sa neomenescă. Am avé de a face așa-dér cu un cas analog cu cel întemplat nu de mult tot în Maramures, unde ucigașii evreului Pollak fură achitați de către curtea cu jurați. — Jandarmii au pornit cercetare, însă până acum nu s'au putut descoperi ucigașii lui Szipszer.

Mórté subită. Proprietarul evreu Armin Szántó din Temesgyarmata lângă Timișóra avénd Duminecă durere de cap, a luat un praf de antipirină și peste o minută era mort. Szántó era în etate de 27 ani. Se crede, că în loc de antipirină a luat din eróre otravă.

Societatea filarmonică va ține repetiție Vineri în 27 Noemvrie în localul séu, Strada școlei de gimnastică Nr. 9. Membrii sunt rugați a se prezenta la timp și în număr cât de mare, deoarece se va discuta aranjarea unei serbări Berlioz. Repetiția va fi precedată de adunarea generală extraordinară. Ordinea țilei: Onorurile, ce vor trebui făcute d-lui Iosif Leonhardt, care este membru de 25 ani la societate.

Têrgul din Câmpeni, care nu s'a putut ține la 5 și 6 l. c., din permisiunea ministrului de comerț, se va ține în țilele de 27 și 28 l. c.

Înainte curții cu jurați....

Clușă, 24 Nov.

În 19 și 20 l. c. s'a pertractat înainte curții cu jurați de aici un proces de presă pentru vătămăre de onóre, intentat de preotul I. Fulicea din Șinca-vechiă în-vățătorului N. Albani din Sămbăta-de-jos și soților acestuia, pentru un articol apărut în „Tribuna“ din Sibiu încă în anul 1901.

Procesul acesta, care a ținut două zile, și în care s'au ascultat o mulțime de martori, n'a prezentat un tablou urt al stărilor din Șinca-vechiă. A trebuit să auzim dureroase mărturisiri asupra părinte-

lui Fulicea din gura propriilor fii suflesc. A trebuit să vedem un preot român umblând în tovărășia cărciumarului jidov din sat, și ajuns în conflict cu ctitorii bisericii pentru pâinea și vinul de Paști, reprimând putere gendarmerescă în sat chiar în noaptea sfinteii învieri.

Părintele Fulicea a părăsit sala tribunalului din Clușiu nemângâiat și deprimat de judecata publicului prezent la practare, nemângâiat nici prin sentința curții cu jurați, care a declarat de *nevinovat* pe învătătorul N. Albani, autorul articolului învinovat și acusatul principal, și a aflat de vinovații numai pe soții lui, ca acușări secundari, spre cea mai mare surprindere a publicului și chiar a tribunalului, care aștepta achitarea tuturor acușătorilor.

Părintele Fulicea ca acuator a fost reprezentat în acest proces de avocatul român din Clușiu, Vasilie Indre.

Acest domn Indre a aflat de bine, ca și de astă-dată să bruscheze prin câte-va declamațiuni „patriotice” sentimentele naționale ale publicului românesc, ce era de față, vrând astfel să câștige simpatia juraților, chemați să aducă verdictul.

Cu toate că procesul nu a avut nici un colorit politic, avocatul Indre a tăbărit în momente asupra reșosatei „Tribune”, i-a mai dat și acolo vre-o câte-va lovituri de inexorabilă aducere aminte și exprimându-și din nou bucuria pentru căderea ei „sub loviturile neinduratului biciu al dreptății ungurești”; a adus și lui Dumneșeu mulțămire pentru trecerea la cele eterne a organului de publicitate, care — după părerea lui — cât timp a existat, a agitat în contra ideii de stat unitar național maghiar.

Și acum urmăză contrastul isbitor: Când procurorii statului și curțile cu jurați din Clușiu au dictat și au pronunțat atâtea sentințe contra „Tribunei”, când această foie românească era atât de urgisită de întreaga societate ungurească, când în fine această societate împreună cu domnul avocat Indre nu-și mai încap în piele de bucurie pentru nimicirea ei; — etă vine tocmai N. Albani, ca învătător la o școală de stat, da, un învătător de stat vine și îndrăsnesc să colaboreze, să scrie în coloanele ei!...

Domnul Indre a exploatat cu multă rafinerie această împrejurare în favorul clientului său și în contra lui N. Albani. Dacă totuși învătătorul de stat, colaborator al unei foi politice românești, a fost achitat, este dovadă că nici jurații unguri n-au putut să aprobe însinuațiunile anti-naționale și „ștreberei”-ul politic al avocatului Indre.

Ce să mai dicem noi, Românii, despre d-șă? Ce să credă mai ales tinerimea universitară, care venise să asculte și să învețe din discursul d-șale de avocat român, înțelepciune juridică și morală bărbătescă?

N'am fi îndrăsnit să presupunem nici o caracter național mult și îl trăgeau la îndoielă în Clușiu, că se va lăsa într'atâta influențat de simțul propriei disprețuiri și umilințe, încât să se năpăstuască ca din curat senin și cu atâtea înverșunare asupra unui diar național, care a căzut în lupta de apărare a drepturilor unui popor, al cărui fiu și densus se numește.

Domnul Indre este avocat în vîrstă și cu multă independență socială. Unui astfel de bărbat nu umilința, ci demnitatea i-se potrivește. După ultimul său debut din 20 l. c. domnul Vasilie Indre s'a izolat cu totul de societatea românească din Clușiu, s'a înstreinat cu deservășire chiar și de acea parte a inteligenței române, care din anumite considerațiuni mai parlamentau cu densus.

Românul Indre nu mai pôte conta la dragostea și prietenia fraților săi de un sânge, a căror inimă cu atata necurățare a pierdut. Nici despăgubire însă pentru această pierdere morală între conaționalii săi nu va afla avocatul român Indre la străini, nici răsplătă materială nu va secera. Dacă adevărul este general, și Ungurii, a căror grație o vénéză, întocmai ca și Românii și sunt convinși, că amic adevărat și membru folositor al societății peste tot numai acela pôte fi și este, care-și iubesc și-și respectă mai înainte de toate propria sa națiune.

O nevastă românească.

Bătrânul B. Petriceicu-Hășdeu publică un nou volum: „O nevastă românească în traiul pămîntesc și 'n viața după mörte”, — o carte întru amintirea soției sale Iulia B. P. Hășdeu.

Ca să-și pötä face idee cetitorul cu câtă durere a fost scris acest volum și cât

il costă pe ilustrul bătrân, „Cons.” reproduce epigraful pus în fruntea cărții:

De-atunci o duc ca și 'nainte;
Privesc ce unii dreg,
Ascult ce alții spun,
Urșc pe cei creduți cu minte
Și nu pot să'nțeleg
Cum n'am ajuns nebun!...

Etă prima pagină a acestei lucrări: Ar fi nedrept și chiar puțin serios de a dojeni pe cutare sau pe cutare dintre Români, că și-a luat o nevastă străină. Iubirea nu judecă, nu cântăresce. Dér totuși e matematicesce sigur, că o nevastă francesă, o nevastă germană, italiană, englesă sau din ori-care alt neam, nu pôte face copii curați Români; și nu numai atâta, dér mai cu semn: o nevastă străină e peste putință de a întări și a îmboldi patriotismul bărbatului Român; ba și câtă brumă de simț național îl va fi având densus din baștină, acea brumă va scăde, se va spălăci, se va jumătăți, căci nu de geaba se dice, că bărbatul și nevasta devin prin căsătorie două jumătăți, — o expresiune figurată sau alegorică la început, apröpe o realitate obiectivă după o îndelungată viață conjugală. Repet dér încă-odată, nu vreau și nu pot să împiedec pe nimenea de a-și lua neveste continentale, insulare sau antipode de ori-ce limbă, dér mă mulțănesc de a constata, că numai prin nevastă Românească s'a păstrat elementul românesc în Macedonia, în Serbia, în Ungaria; numai nevasta Românească a romanizat pe deplin la noi, ceștia de la Dunăre, o mulțime de Bulgari și Greci; și eu nutresc o neclintită credință, că numai nevasta Românească ne va scăpa în viitor de acel indiferentism cosmopolit, pe care-l caracterizează Alfred de Musset: „Mă vei întreba, decă eu imi iubesc patria mea. „Da; iubesc de asemenea mult Spania și „Turcia; nu urșc Persia, și cred că Indușii sunt ömeni förre de trebă, cari beau „intocmai ca și noi!...”

În ori-ce cas, lăsând partizanilor de exogamie, pe spanioale sau pe turcoice — fac aci o rezervă: prin exogamie nu înțeleg străinele cele născute în România și crescute printre Români, — în ori-ce cas eu unul om avut o nevastă neaoșă Românească.

În 1901, când Academia Română mă însărcinase de a rosti în senu-i un cuvânt comemorativ despre mörtea reșosatului coleg Urechia, eu am căutat să explic ciudatul fenomen, că noi amendoi ne certăm necontenit, dér n'am încetat de a simți pururea laolaltă o imperioasă atracțiune reciprocă. Voiu reproduce în această privință următorul pasagiu din discursul meu: „Să fie öre enigmă psihologică? să fie o tainică fatalitate a sörtei individuale? Nu. Sunt apröpe patru-deci de ani de când eu sunt căsătorit. Eu unul n'am avut nici-odată pretenția de a fisfânt în sensul canónelor sinodale; am fost păcătos, réu, iute; și în curs de apröpe patru-deci de ani, nu odată pe an, une-ori nu odată pe lună, m'am certat cu nevasta mea; dér o secundă noi nu ne-am gândit la divorț, ci ne-am iubit și ne iubim din ce în ce mai mult, amendoi ajunși bătrâni. Odată, în tinerețe, nevasta mea se plângea unei prietene de pecadilele mele. Prietina a întrebat-o: cum dér de-l mai iubesc? Nevasta mea i-a răspuns simplu: nu-l pot lăsa, e mare patriot... De aceeași natură, sau förte asemănată este iubirea între doi adevărați amici. O idee supremă, o idee eternă unesce două suflete, pe când tot-odată idei secundare și terțiare le desbină și — trec.”

Biserica Mireuți din Suceava.

Diarul „D. Ztg.” din Viena publică un foileton asupra bisericii Mireuților din Suceava, care s'a restaurat și sfințit de curënd cu mare solemnitate. Etă ce scrie „D. Z.”

Suceava de astăzi, înainte cu câte-va zile teatrul unor festivități bisericesci, are o populație de 12.000 locuitori, după mărime al treilea oraș în Bucovina, ea nu are de-alminteri nici o importanță mai de-

sebită. Altă-dată nu era așa. De demult Suceava era reședința voivođilor moldoveni, ceea-ce se vededese nu numai din istorie și din legende, ci și din număröse monumente arhitectonice rëmase din acel timp.

Gvernul austriac și-a luat ca problemă a restaura aceste ziduri, sau întru cât nu s'ar mai puté restaura a le îngrădi și conserva.

Un comitet compus din bărbați distinși se ocupă de aceste lucrări. În fruntea comitetului vedem pe directorul de la școla de meserii, arhitectul și consilierul guvernial Romstorfer, care a făcut studii în Bucovina, Rusia de sud și România, spre a cunoșce stilul arhitectonic moldovean-bizantin, căci majoritatea monumentelor din țera noastră aparțin acestui stil.

Zelului acestui bărbat avem să mulțumim o serie întregă de descoperiri importante și creațiuni pe terenul săpăturilor și al tehnicii de restaurare.

Înainte de tôte trebuie să relevăm restaurarea bisericii metropolitane de odinioară din Suceava, cu hramul St. George, care nu se scie din ce cauză se numește biserica Mireuților și care în ziua de 15 l. c. a fost sfințită de către metropolitul gr. oriental Dr. de Repta în prezența președintelui țerii, prințul Hohenlohe-Schillingsfürst.

Splendida zidire veche-bizantină datează din secolul XIV. Atâta se scie cu siguranță. Asupra autorului datele sunt incerte. Numai atâta s'a constatat din cercetările lui Romstorfer, că biserica a fost zidită de un principe al Moldovei, probabil de acela, care a zidit și castelul „Cetatea” din față și cu care stilul se asemănă. Legenda spune, că acel principe a împreunat Cetatea cu biserica printr'un pod de piele făcut peste prăpastia adîncă a părăului Cacaina. Însă fiind distanța de peste 250 metri, legenda nu pôte să conțină adevărul. Poporul însă cu tôte acestea o crede.

Prin diferite schimbări, cari își au cauza în evenimintele istorice, prin cari a trecut Bucovina de astăzi — odinioară parte constitutivă a principatului Moldovei — biserica s'a ruinat din ce în ce mai mult. Negustorii jidovi au luat-o cu chirie și au făcut din casa Domnului magazin. Înainte cu câți-va ani, când membrii comitetului pentru monumentele vechi au intrat pentru prima-öră în vechea biserică, au găsit-o plină de piei de animale, cari răspândiau un miros de nesuferit în localul strébătit altă-dată de miroș de tămăie. — Nenumărate ciöre își făcură cuiburi în zidurile ei, făcënd să rësune cröncănitul lor neplăcut în locurile, unde altă-dată rësunau cântecele bisericesci. — Ochul pricepător a descoperit sub mürdăria și praful gros splendörea arhitectonică și la 1890 s'a decis restaurarea bisericii, după-ce fostul metropolit Morariu Andreievici luase încă de mai 'nainte inițiativa în privința acăsta.

(Va urma.)

Șapte-spre-đece ani de letargie.

Locuitoră din comuna Prambank (Germania), care dormia de șeptespređece ani a fost trezită în ziua de 22 Noemvrie din somn prin sunetul clopotului tras într'o dungă în semn de alarmă pentru un incendiu.

Acăstä nenorocită femeie adormise în ziua de 17 Decemvrie 1886 și de atunci nu s'a deșteptat de loc. În tot timpul acestei lungi perióde ea a fost nutrită artificial.

Ea pare deplin sănătösă și spune, că-și aduce aminte perfect de tôte evenimentele petrecute înainte de a adormi. Ea adormise încă odată la 1883 și atunci a durat somnul un an întreg. Medicii sunt de părere că biata femeie va căde éráși în somnul său letargic.

Correspondentul din Berlin al diarului „Daily Mail” s'a dus la Prambank, apröpe de Brema, unde locuiesce familia Mayer

*) Das alte Fürstenschloss in Suczawa.

și a cules date amănunțite asupra acestui cas atât de ciudat.

După cum spunea tatăl, fiica-sa, care astăzi e în etate de 43 ani, când era copilă mică s'a răsturnat odată cu trăsura și din acel moment se plângea de dureri de cap. Pe urmă adormi și somnul îi ținu mai multe luni. După-ce s'a deșteptat, se simția bine, și ajuta în bucătărie. Situația acăsta normală a ținut 2 ani, la sfêrșitul cărora éráși a cădüt în somn.

Duminecă s'a tređit subit, strigând pe nume pe fie-care din membrii familiei. Védënd pe frate-său, îl întrebă că de ce nu e în uniformă? Fratele ei era înainte cu 17 ani la armată. Femeia, care credea, că n'a durmit decăt o noapte s'a mirat când i-a spus, că acuma nu mai e la armată și că e om cu nevastă și trei copii.

Numeroși medici au mers la fața locului ca să studieze acest cas ciudat.

Așa povestesc diarele streine. Noi lăsăm răspunderea în sarcina lor.

Literatură.

A apărut:

„Printre picături”, de Radu D. Rosetti. Ploiești. Editura librăriei centrale-Alexandru V. Stănculescu 1904. Tipărit în atelierele institutului de arte grafice și editura „Minerva” București str. regală 6 (Hotel Union). Un volum de schițe bine reușite, apröpe 300 pagini. Între aceste schițe sub titlul „Note de drum”-Brașov 28 Iulie 1903, autorul publică nisce impresii ale sale din Brașov, unde petrecuse doi ani din copilăria sa, ședënd în gazdă la prof. Nic. Pop — Prețul?

„O rosă vestejită” cu text nemtesc după Heine și românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 coronă. plus 5 bani porto.

„O séră la stînă” idilă pentru piano. Prețul 1 coronă plus 5 bani porto.

„Balada” pentru violină cu acompaniare de pian, Prețul 1 cor. 25 fil. plus 5 bani porto.

ULTIME SCIRI.

Viena, 25 Noemvrie. În „Reichsrath” s'a încheiat adă discusiunea asupra declarațiunilor ministrului-președinte. — Dr. Koerber a ținut un discurs, în care s'a ocupat pe larg cestiunile de naționalitate interne, accentuând, că dorește a resolva aceste cestiuni pe cale constituțională. A promis întiințarea unei universități în Innsbruck și altei universități în Moravia. Ocupându-se de raporturile cu Ungaria, Koerber dice, că programul lui Tisza nu însemnă separarea în două a armatei. Camera să aibă încredere în factorii, cari conduc destinele armatei. Nu se va lua nici o măsură, care ar sta în contradicție cu trecutul armatei.

Constantinopol, 25 Noemvrie.

Porța a comunicat celor două ambasade, a Austro-Ungariei și Rusiei, că după o telegramă din Salonic, două bande bulgare s'au adunat lângă froțieră și sunt gata ca să năvălescă în vilaetul Salonic. O altă bandă a trecut deja peste froțieră. Comunicatul Porței adaögă apoi, că comitetele macedonene împiedecă reintörccerea la vetrele lor a refugiaților, sub amenințare de mörte, ér autoritățile princiare bulgare toleréză acțiunea acasta a comitetelor. Porța etrage atențiunea ambadorilor asupra acestei situațiuni, care tinde de a împiedeca activitatea guvernului otoman la esecutarea remelor.

POSTA REDACTIUNEL.

Liu — Regretăm. Nu se pôte.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 20 bani pentru recomandăție.)

Scrieri literare pentru popor.

„**Carnetul Roșu**“, o interesantă *novelă nihilistă*, tradusă din germană de *Mosul* O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „**Mosul**“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărösele sale lucrări publicate în foaia ziarului Gaz. Trans. Prețul cu posta 50 bani.

„**Caractere morale**, exemple și sentințe ucluse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de *Ioan Popoa* Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

„**Castelul din Carpați**“, roman din viața poporului român din Ardeal, de *Jules Verne*, tradus de d-l Dr. Victor Onșor cu o prefață de Dr. Eliă Dăianu. O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui Român. — Exemplarul broșat edit. populară 1 cor. 60, broșat edit. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto).

„**Dietetica populară**, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conține vreo 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

„**Instrucțiunile populare** despre datorințele și drepturile purtătoare d'edate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespuns de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„**Omnia**“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenească manual pentru anul al IV-lea al școlei pop., pentru școlile de repetiție și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b. porto.)

„**Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb**. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoase din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„**Novela de Sienkiwicz**: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Iancu muscăntul.“ Traducere de I. C. Panfu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panfu: „In plasa“, „In Baltă“, „Cale gres“, „La Coda“, „La cărciuma lui Tiriplic.“ *Schite din viața dela țară*. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panfu: „*La țerg*“, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„*Lira Bihorului*“, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de *Antoniu Pop*. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani.)

„*Părintele Nicolae*“, schiță din viața preoților de *G. Simu* Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

„*Săpătorul de bani*“, comediă în trei acte, localizată de *A. Pop*. Se recomandă mai ales pentru cei vrân să jöce teatrul. Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

„*Vițu după morțe*“, s'ur nemurirea sufletului, oedusă din misterul ființei omenești și deșertăciunea celor trecătoare, de *I. P.* Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10.)

„*Poesii* de *R. V. Buticescu*. Prețul era la început 2 c r. 40 b., acum numai cor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„*Suspîn și zimbire*“, poesii și prosă de *A. Pop*. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„*Taina norocului*“ s'eu Povestea satului Nemerniceni de *Tache Brânduş*. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

„*Balade populare* de *Avram Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

„*Banca de școlă*“ de *I. Dăriu*, 30 b. plus 10 b. p.)

„*Disciplina în serviciul educațiunii*“ de *I. Dăriu*, 40 b. (plus porto 10 b.)

„*Idealul învățătorului român*“ de *I. Dăriu*, 40 b (plus porto 10 b.)

„*Lilice dela Pind*“, poesii macedonene-originale și daco-române de *P. Vulcan*, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„*Supplex Libellus Valachorum*“, memorii prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamović în numele poporului român din Transilvani-

la anul 1791. Textul original latinesc și alăturarea de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu. Un exemplar broșat costă 1 corónă (+ 5 b. porto).

„*Clipe de repaus*“ de *Sorcovă*. Un volum elegant, care pöte ocupa loc pe masa oricărui salon. Prețul 2 corónes. (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. In acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu atăta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit'o totă. Se pöte procura la Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„*Pe pragul mormântului*“, de preotul *G. Simu*, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto).

„*Proșă și versuri*“, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

— A apărut tomul I. din „*Novela*“ de *Vasilie Ranta Buticescu*. Broșura are 286 pagini și conține istoriöre frumoșe scrise într'un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto. Se pöte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

„*Musică*“. A apărut de curând în Viena un caiet de compozițiuni ale mult talentatului compositor român *Ioan Scărlătescu*

Acest caiet de valöre conține 4 cantece pentru voce și pian foarte frumoșe, între cari se află și o mândră *Doină*, care are ca text o poesie de *Eminescu*.

Prețul unui caiet e de 3 corónes plus 5 bani porto și se află de vânzare la tipografia A. Mureșianu în Brașov.

„*Proba de foc*“ comedie într'un act după *A. Cotzebue*, localizată de *Irina Sonea* n. *Bogdan* 30 b. plus 10 b. porto.

„*Buna chivernisölä*“, carte pentru toți întocmită după ideile lui *S. n. Smiles* de *Theodor V. Păcățianu*. 40 bani plus 5 b. porto.

„*Istoria lui Staș Pățitul*“. Partea a II-a. *Femeia* în versuri pentru popor de *I. Tom*. Total învătător, preț. 20 b. plus 3 b. prt.

„*Buchete de flori*“, culese din grădina limbii române pentru copii, fascicola III de *I. T. Totan*, inv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

„*Poesii*“, de *Bolintineanu*. Bătăliile Românilor, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

„*Juvenilă*“, prosă și versuri, de *Sextil Puscariu*. Prețul cor. 1.60. pl. 20 b. porto.

„*Opiniunea publică*“, conferența ținută a Athenei române de *C. Dissescu* la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani.

„*Îmbunătățirea stărel sâtenilor*“ de *Gr. G. Pencescu*, prețul 50 b. + 5 b. porto.

„*Nu mă uita!*“ Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebreale. Aranjată prin *N. F. Nemujiu*. Ediț. IV. Prețul 50 bani. + 5 b. p.)

„*Pribeag*“, ediția I-ă de *Ioan Iosif Scopol* Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

„*Poesii*“ de *Al. A. Macedonski*. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

„*Scriitorii, cetitori și critici*“ de *N. Rădulescu-Niger* 50 b. plus 5 b. porto.

„*Lira Sionului*“ s'eu cântarea s'erbătorilor de *Aron Boca Velchereanu* 50 b. plus 10 b. porto.

„*Bocete adică Cantări la morți*“, adunate de *I. Pop-Releganu*. Prețul 80 bani. (+ 10 b. p.)

„*Cu vârful penei*“, scieri satirico-humoristice de *Antoniu Pop* 1 Cor. plus 10 b. porto.

„*Poesii*“ de *Vasile Ranta Buticescu*. Edițiunea „*Amicului Familiei*“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

„*Umbre și lumină*“ poesii de *Em. Părăcanu*, cor. 2-50 (porto 20 b.)

„*Asupra situațiunei*“, articoli și foșșere de *Ionă A. Lăpedat*. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

„*Istoria legii noue*“ scrisă de *Dr. Victor Szmigelski*. Tomul II: *Isus ca preot*. Cu aprobarea Prea veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de *Alba-Iulia* și *Făgăraș*. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

„*Influența francesă în România*“ de *Al. Xenopol* profesor la universitatea din Iași Cu 50 b. + 5 b. porto.

„*Antropomorfisme și Antiantropomorfisme*“ în limba română de *Nicolae Sălcă*. În limba noastră scierile de felul acesta sunt rare și scierea acësta a d-lui profesor la gimnaziul român din loc *Nic. Sulică* se distinge nu numai p in conținutul s'eu bogat și sistematic, prelucrat după stricta metoda științifică, ci și prin limbajul s'eu scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scierile sale folklorice-filologice de până acum. Prețul 80 bani (+ 5 bani porto.)

AVIS!

Am onörea a aduce la cunoștința On. public, că **am mutat**
Atelierul meu de
BRODERIE
din Strada Castelului

— in Strada nouă de sus nr. 16. —
Aci se află töte mostrele de brodat și se tipăresc flori, girlande și monograme. Mare asortiment în Broderie albă și colorată se află la mine.

Cu töta stima

A. Smidts.

1-8.1178

Ne mai pomenit de leftin!

395 Obiecte numai cu fl. 1.85.

1 Ciaronie e'egant, care merge 36 öre cu lanț aurit; 1 Coșier de dame modern, purtat la gât și brațe; 1 Cigaretă minunată cu chilibr; 1 ac de cravată cu brilant Simili; 1 inel cu petri imit. pentru bărbați și dame; 1 garnitură frumoșă constând din manjele, guere și nasturi 3/10 aur-double; 6 basmale de in; 1 Călimăr de nickel cu mecanism engl; 1 oglindă cu etui pentru dame; 1 Săpun parfumat, 1 Notiz fin legat, 12 Cartöne cu portretu ömenilor celebri din secolui al nouă-predecelea, 72 condee engl. pentru cancelarie și 290 obiecte folositoare în casă, gratis. Se pot procura cu rambursă s'eu trimiterea sumei înainte, dela Magasinul de mărfuri

C. Grüner, Krakau, nr. 84/48.

Cine cumpără 2 Pachete, dau gratis 1 briceag frumos cu 2 tășuri.

(748,1-1)
Ce nu convine se rentore banii.

La prea înalta poruncă a Maiest. Sale Apost. c. și reg. a **XXIII. Loterie de stat c. r.**

pentru scopuri de binefacere comne militare.

LOTERIA acësta

unică în Austria legal concesionată.

conține: **19.382 câștiguri în bani gata**

Suma totală corónes **512,880.**

Câștigul principal

200.000 Corónes bani gata.

Tragerea urmëză irevocabil la 17 Decemvrie 1903

Un los costă 4 corónes.

Losuri se capëtă la secția loteriilor de stat în Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanți de loterie, Trafici, la oficiile de dare, poste, telegraf și cai ferate, zarafi etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimitt franco.

Dela Direcția c. r. a loteriei.

Secția loteriei de stat.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provëdut cu cele mai bune mijlöce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și **IMPRIMATE**
pentru töte speciile de serviciuri.

BILANȚURI

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in tolä mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și **RESTAURANTE.**

PREȚURI-CURENTE ȘI **DIVERSE**

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.